

TOVERITAR

The State Historical Society

This issue of the Toveritar contains no articles such as require an affirmed translation according to Act of Oct. 15th, 1917.

No. 14

Painos 10205

Tiistaina, Huhtikuun 5 p.—Tuesday, April 5th

1921—Yhdestoista Vuosik.

Sana "vallankumous" herättää kauhua ei ainoastaan porvariluokassa, mutta myöskin osassa työväenluokkaa on tällä käsitteellä pelottava vaikutus. Varsinkin työväenluokan naiset ovat suureksi osaksi vielä niin kiedotut vanhoihin tapalakeihin, että vaikka he myöntävätkin, että heidän elämänsä on loppumatonta kärsimistä, vaivoista eteenpäin laahustamista ja kalvaavaa huolta jokapäiväisen elämän ehtojen hankkimiseksi, niin siitä huolimatta saattaa heissä asustaa pelkoa siitä, että jokin muuttava tapaus jonakin päivänä voisi häiritä elämän "säännöllistä" kulkua. Tyydyttään puolustamaan tätä pelkoa sanomalla, että "nykyisyys on meille tunnettua, mutta tulevaisuus, mitä se mahdollisesti mukanaan tuo, siitä emme mitään tiedä".

Porvariluokka on suuresti tyytyväinen tällaiseen mielenilmaisuun asiasta. Kaikilla niillä moninaisilla keinoilla, mitä sillä on käytettävänä todistelee se, että "maailmanjärjestystä" ei saa väkivaltaisesti häiritä. Kapitalistiluokka on laatinut lait, jotka ankaraasti rangaistavat niitä, jotka uskaltavat väittää, että ihmisellä on oikeus jos he pystyvät nousemaan valtaansa muuttamaan joku järjestelmä silloin, kun se osottautuu järjettömäksi ja epäedulliseksi suurta enemmistöä kohtaan.

Meille sosialisteille on jatkuvasti opetettu, että luokkataistelu ei saa rajoittua ainoastaan tämänpäiväisiin vaatimuksiin jonkun tunnin työpäivälyhennyksen tai merkityksettömän

Olemmeko aikamme tasolla

palkankorotuksen saavuttamiseksi, jonka reformin vallassa oleva luokka erittäin ovelalla tavalla osaa jälleen nykikästä takaisin, vaan että marxilainen sosialismi on vallankumouksellinen liike, se tähtää vallankumoukseen, nykyisen järjestelmän kumoamiseen ja uuden, paremman pystyttämiseen.

Kuinka moni työläisnainen on halunnut katsella tätä kiertämätöntä asiantilaa suoraan silmiin? Kuinka moni meistä on käittänyt luokkataistelun lopullista tarkoitusta?

Olemme uskottaneet itsellemme, että vallankumous ei läheisesti koske meitä, jotka näinä aikoina elämme. Mielikuvituksessamme siirsimme lopullista yhteenmäästä niin kauaksi tulevaisuuteen kuin se vain oli mahdollista — vähintään paria vuotta eteenpäin. Se oli tehtävä, jonka lastenlapsemme joskus ehkä suorittaisivat. Eihän voitu varmuudella sanoa tarvittaisiinko silloin enää vallankumousta ensinkään. Sosialismin tunkisi rauhallisen "kehityksen" kautta pois kapitalismin tieltään.

Mutta maailmantapahtumat näyttävät saaneen pikajunan nopeuden. Mikä kaksi- tai kolmekymmentä vuotta sitten näyttäytyi äärettömän kaukana olevaksi, on tänäpäivänä käden ulottuvissa.

Tuskin löytyy ainoatakaan työläis-

naista, joka väittäisi, että nykyinen järjestelmä on oikeudenmukainen.

Työväenliikkeen tehtävänä sen alkuaikoina oli herättää sorretuissa yhteiskuntakerroksissa tietoisuutta siitä, missä lepäsi kurjuuden todellinen syy. Sen seuraava tehtävä oli kasvattaa taistelijoita paremman järjestyksen luomiseksi. Tämä tehtävä ei ole vielä loppuunsa saatu. Mutta taistelu on saavuttanut uutta vauhtia, uutta eloa. Nyt on aika työläisnaistenkin ravastaa pois vallankumouksen pelkoa, sillä vallankumous on lähellä oleva nykyajan asia. Meidän täytyy uskaltaa ja oppia katsomaan todellisuutta vasten kasvoja.

Työläisnaisten tulee nyt uteruu-della ja ilolla ottaa osaa niihin tehtäviin, jotka taistelussa osallemme joutuvat. Me tiedämme, että se päivä ei ole määräämättömän kaukana, jolloin planeettamme hyvydet ovat meidän käytettävänä. Joka tapauksessa tämä maapallomme on valloitettava ja jokaisesta tuumasta taisteltava.

Taistelu ei saa meitä peloittaa! — Ettekö huomaa miten yläluokka on herännyt, miten hyvin se on selvillä siitä, että heidän asemansa on vaarassa? — Oletteko huomanneet miten se järjestää voimiaan taisteluun, miten se harjoittaa omia joukkojaan

jokaisista pikkuporvarin nallikkaa myöten sivanpa aseiden käyttöön.

Ja ketä vastaan tätä valmistelua käydään?

— Tuo häikäilemättömyys millä kapitalisti-luokka valmistuu en niin räikeä, että täytyy olla umpisokea, ellei sitä huomaa.

Niin kauan kuin me häärimme mitättömien pikkuparannusten hankkimisessa, saimme olla rauhassa. Vallassa oleva luokka ei meitä silloin peljännyt, sillä se tiesi, että me emme todellisuudessa olleet vallankumouksellisia. Nyt on asianlaita toinen. Kapitalistiluokka on sen varalta valmistautunut ja kun vallankumous jossakin maassa syttyy, on se valmiina tukahuttamaan verien köyhälistön nousun, kuten tapahtui Suomessa, Unkarissa j. n. e.

Katsoessamme Venäjälle, näemme saman seikan. Koko maailman kapitalistit ovat vannoutuneet tavalla tai toisella tuhoamaan proletariaatin vallankumouksen alun. Meillä täällä ei ole aavistustakaan siitä, mitä merkitsee vuosia olla ahdistettuna joka puolelta, nähdä nälkää ja paleltua, elää huonommissa olosuhteissa kuin köyhin meistä, ja kaiken tämän kestäessä pitää sosialismin tulta palamassa Venäjän ja koko maailman työväenliikkeen luokan vallankumouksen säilyttämiseksi.

Työläisseikat! Katsokaamme todellisuutta suoraan vasten kasvoja! Syy ei ole meidän, että riistijä-luokka on rakentanut valtaansa väkivallalla, eikä luovu siitä muuten kun taistelun kautta. M. H.

Turkin haaremin häviöminen

Suom. Mary E. Marcyn mukaan.

Tutkiessamme yhteiskunnan historiallista kehitystä, me sosialistit olemme taipuvia uskomaan, että sen määrää tarve, minkä ihmiskunta tuntee taloudellisessa elämässään. Toisin sanoen, kysymys ruuasta, vaatteista, asunnoista aina aiheuttaa jokaisen yhteiskunnallisen muutoksen.

Tätä tosiasiaa mielessämme pitäen, voimme mielenkiinnolla lukea Vahan Cardashian kirjoittamasta ja Glover Pressin kustantamasta kirjasta: "Todellinen elämä turkkilaisessa haaremissa", ne syyt, jotka vaikuttivat moniavioisuuden alkuperäisen nousun Turkissa ja sittemmin sen häviön viimeisen vuosisadan aikana.

Seitsemännellä vuosisadalla, hän kirjoittaa, ei Arabiassa ollut kiinteää poliittista järjestelmää. Siellä ei tunnettu mitään järjestelmää kotielämästä eikä avioliitosta. Noin puolet Arabian asukkaista eivät lainkaan tienneet vanhemmistaan. Michen kuoltua siirtyi leski hänen pojilleen ja yksi heistä voi ruveta asumaan hänen kanssaan. Siihen aikaan oli Arabia taistelutantereena lukemattomille pienille eri ihmisheimoilta, jotka lakkaamatta vaelsivat ja kävivät sotaa keskenään.

Naisten lukumäärä suhteellisesti miesten lukumäärään nähden oli paljon suurempi. Tapahtui usein, että miehet hautasivat tyttölapsen elävänä. Mitään määrää ei ollut, kuinka monta vaimoa miehellä sai olla, ainoana määränä oli se, kuinka monta naista mies kykeni elättämään kunakin aikana. Hänellä oli oikeus heittää heistä yksi tai useampia, milloin hän niin halusi, eikä hänen tarvinnut huolehtia siitä, mikä tuli sen jälkeen heidän kohtalokseen. Miehet eivät tunte-

neet äitejään, eivätkä veljet siskojaan. Näitä paheita ryhtyi Muhamet poistamaan. Hän rajoitti vaimojen lukumäärän, että ainoastaan neljä vaimoa sai olla yhdellä miehellä, kuitenkin jätti hän oikeuden miehelle pitää hallussaan naisorjia mielensä mukaan, ja heille hän määräsi viisessä oikeuksia. Täten ryhtyi hän toimenpiteisiin, jonka kautta voitiin alkaa lisääntymään miessukupuolta, joka oli lukemattomien sotien ja taistelujen takia vähentynyt siinä määrin, että naisten lukumäärä oli suunnattomasti suurempi. Yksinäiset naiset sijoitettiin erikoisiin asunoihin, joissa heitä elätettiin kunniallisesti, ettei heidän ollut pakko alentua prostitueeratuiksi siten hankkiakseen elämänsä tarpeet.

Vahan Cardashian uskoo, että Mohamedin tarkoitus heidän ottaessaan haaremi-järjestelmän käyttäntöön, oli ehkäistä ihmiskunnan vajoamista siihen kuiluun, johon se nopeasti oli vajoamassa, ja joka myös mitä turmiollisimmin vaikutti ihmisen terveyteen. Edelleen käsitti Mohammed, että ainoastaan kiinteä taloudellinen yhtenäisyys voisi estää joutilaiden naisten elämistä yhteiskunnan rasituksena. Aikaisemmin Turkissa ei ollut yhtään yksinäistä miestä eikä naista.

"Turkkilainen voi olla avioliitossa neljän naisen kanssa kerrallaan, ja sen lisäksi voi hän pitää naisorjia", sanotaan Koraanin 4:ssä luvussa. Ja edelleen on Koraaniin pyhästi uskonnollisella verholla puettu moniavioisuuden pyhyys. Täten silloisen taloudellisen tilanteen johdosta oli moniavioisuus pyhästi omistettu jumaluusopin mukaiseksi, joten tämä yhteiskunnallisen kehityskulun pakottama liike oli täydellisesti yhtäpitävä silloisten uskonnon käsitteiden kanssa. Tämän uskonnon ja yhteiskunnallisten olosuhteiden pakoittamana kaikkien miesten pyrkimyksenä oli

hankkia itselleen mahdollisimman monta vaimoa.

Edesmenneellä sulttaanilla oli 370 vaimoa hänen haaremissaan. Useat hänen jälkeläistään ovat mahdollisimman tarkoin noudattaneet hänen esimerkkiään, useat niistä ovat vuosittain vaatineet useita miljoonia dollareita haaremiensa ylläpitämiseen. Kuitenkin, ne suunnattoman suuret haaremit, jotka vuosittain kysyvät suuria rahasummia, ovat menneisyyden asioita, eivätkä enää koskaan palaa Turkkiin.

Se seikka, että nykyään tuskin 20 pros. muhamedilaisista ovat moniavioisia, ei ole johtunut mistään moraalista eikä uskonnollisesta käsityksestä, vaan yksinkertaisesti siitä vaikeudesta, jonka aikana ihmiset nykyään joutuvat asemaan, joka tekee mahdottomaksi lukuisten vaimojen elättämisen niiden vaatimusten mukaan, joita nykyinen seuraelämä vaatii naiskupuolelta. Perussyyinä moniavioisuuden häviämiseen sittenkin on sen alkuperäisen synnyttäjän katoaminen, nimittäin naiskupuolen lukumäärän pienentyminen kunnes se suhteellisesti on sama kuin miesten lukumäärä; ja kuten Cardashian vielä sanoo, syynä ovat nykyiset korkeat elinkustannukset.

PIKKU PARANNUKSIA JAPANIN NAISTEN ASEMAAN.

Sellaisena voi mainita sen seikan, kun nyt tiedotetaan Japanista, että siellä on otettu käyttäntöön länsimaisia tapoja siinä määrin, että naiset saavat itse valita puolisonsa. Tähän saakka ovat vanhemmat etsineet puoliset tyttärilleen ja heidän on pitänyt vastaan sanomatta mennä naimisiin miehen kanssa, jonka vanhemmat ovat kosineet.

Kenelle ei viel ätule Toveritar — tilatkoon sen heti!

Taiteen ja kaunokirjallisuuden merkitys työväenliikkeessä

Kulttuurin eli korkeamman henkisen viljelyksen ilmaisuun on taide, ollen se joko näytelmällistä, musiikkia, runoutta kaunokirjallisuutta y. m. Taiteen ilmaisu muodolla on suuri merkitys itse kunkin yksilön elikkä ryhmän määrittelyssä millä tilanteella hän eli se ryhmä on henkisesti. Taide ja kaunokirjallisuus on se, joka muodostaa lehdet ja kukkasheet siihen puun runkoon, jota kutsutaan työväenliikkeeksi ja johon me kuulumme sosialistisen liikkeen nimellä. Puun rungon ja juuret muodostavat sen liikepuolen, jolla me materiaalisesti näytämme toteen olevien olejen nurjuksia vetoamalla ihmisten järkeen.

Lehdet ja kukkasheet, elikkä taide on se, jolla me vetoamme ihmisten tunteisiin ja o. yhtä tärkeätä vedota tunteisiin kuin järkeenkin, sillä kyhmillä järjellä varustettu ihminen, mutta tunteeton, voi olla aivan elin, tehdä järkyttäviä tekoja. Tunne ilman järkeä ei ole mahdollista, mutta samalla liian tunteitensa valtaan heittäytyneet ihmiset voi tehdä paljon erehdyksiä, kuulla liian paljon tunteitensa ääntä.

Näin vertaillen todettuna ihmisissä olevan liikkuvia erinäisiä ilmaisuja, niin tulee siihen tulokseen, että työväenliike ollakseen elinvoimainen, täytyy pystyä luomaan sen voitokkaan taloudellisen nousun mukana sen aatteita ja tarkoituksia palvelemaan ja jalostavia taitteita, sen täytyy pyrkiä juurillaan ravitsemaan lehdet ja kukkasheet eli muutoin siitä tulee laho eloton pökö. Sentähden on ilolla tervehdittävä niitä yrityksiä, että tehdään esimerkiksi näyttämö taide työ-

(Jatkoa toisella sivulla)